

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. M. K.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Svätoplukova 12, proti žalovanej **Základnej škole s materskou školou Košarovce 16**, zastúpenej JUDr. Alenou Matýsovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Mierová č. 4, **o neplatnosť skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 21 C 155/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. júna 2014, sp.zn. 2 CoPr 5/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške 77,95 € k rukám JUDr. Heleny Schneiderovej, advokátky v Prešove, Svätoplukova 12, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom z 19. apríla 2013 č.k. 21 C 155/2010-220 určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou dané žalobkyni listom žalovanej z 30. júna 2010 je neplatné. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 1.580,04 € a povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 99,50 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že pri skúmaní platnosti, či neplatnosti výpovede, ktorá bola daná zo strany žalovanej podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, sa zaoberal splnením hmotnoprávnej podmienky platnosti tejto výpovede podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce, a to splnením ponuky inej vhodnej práce a odmietnutím ponuky zo strany žalobkyne. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaná neuniesla svoje dôkazné bremeno a nepreukázala, že došlo k určitej

a zrozumiteľnej ponuke inej vhodnej práce a jej vyjadrenia a tvrdenia počas celého konania boli rozporuplné. V písomnej výpovedi z pracovného pomeru bolo uvedené, že žalovaná nemá inú vhodnú prácu pre žalobkyňu. Následne žalovaná v rozpore s týmto písomným znením výpovede uviedla, že v školskom roku 2010/2011 sa predpokladalo 6 až 8 hodín nadčas týždenne a toto bolo ponúknuté žalobkyni ako iná vhodná práca, čo však žalobkyňa odmietla. V konaní ďalej vyplynulo, že týchto nadčasových hodín od septembra 2011 bolo viac, a to v počte 13 týždenne. Neskôr žalovaná uviedla, že vôbec skrátенý týždenný úväzok žalobkyni ponúknutý nebol. Taktiež uviedla, že so žalobkyňou preberala inú vhodnú prácu, a to výučbu angličtiny v ročníkoch 1 – 4, čo však žalobkyňa mala odmietnuť a potvrdili to svedkovia Mgr. F. a D.. Súd prvého stupňa zdôraznil, že tieto rozpory vo vyjadreniach žalovaná nevysvetlila a poukázal v tejto súvislosti aj na ďalšie dokazovanie, vykonané v priebehu konania po predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa sa zamerlal na zistenie skutkového stavu ohľadom hlasovania učiteľov o znížení ich úväzkov v prospech žalobkyne, pričom bolo zistené, že išlo o jej aktivitu, avšak ani výpovede týchto učiteľov nepreukázali, že predtým žalovaná ponúkla riadne ponúkla žalobkyni skrátенý úväzok, ktorý by bol z jej strany odmietnutý. Výpovede svedkov Mgr. F. a D. vyhodnotil ako výpovede osôb, ktoré sú vo vzťahu so žalovanou, sú zamestnancami žalovanej. Za dôležité považoval preto výpovede štatutárnej zástupkyne žalovanej, no jej tvrdenia v tejto otázke boli rozporuplné. Keďže podmienky, ktoré vyžadujú ustanovenia Zákonníka práce neboli splnené súčasne, a to pokiaľ ide o ponuku inej vhodnej práce a jej následné odmietnutie, mal za to, že konaní nebola preukázaná zrozumiteľná a určitá ponuka inej vhodnej práce, a preto žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 11. júna 2014, sp.zn. 2 CoPr 5/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 67,88 €. Konštatoval, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci správne rozhodol, pričom zistenia súdu mali oporu vo vykonanom dokazovaní. Uviedol, že vykonané dokazovanie preukázalo, že žalovaná nesplnila ponuku inej vhodnej práce spôsobom predpokladaným § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Žalovaná, ktorú zaťažovalo v tomto smere dôkazné bremeno ani v ďalšom štádiu konania rozpor v prezentovaných odlišných vyjadreniach relevantne nevyjasnila. I podľa názoru odvolacieho súdu bolo nepochybné, že žalovaná v čase dania výpovede žalobkyni pre dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, disponovala skrátенým týždenným pracovným úväzkom

v počte najmenej 8 hodín, pričom jej vyjadrenia uvádzané v konaní o tom, či žalobkyni ponúkla tento úväzok a kedy, potvrdili v konaní iba svedkovia Mgr. M. F. a J. D., ktorých i odvolací súd vyhodnotil ako zaujatých pre vzťah k žalovanej. Naopak všetky ďalšie preukázané okolnosti mali za následok vznik odôvodnených pochybností o relevantnom splnení si ponukovej povinnosti zo strany žalovaného zamestnávateľa spôsobom predpokladaným citovaným ustanovením § 63 ods. 2 Zákonníka práce, čo súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí správnym spôsobom vyhodnotil a v závislosti od týchto zistení správne rozhodol o žalobe žalobkyne a tejto dôvodne vyhovel.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie a žiadala tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.). Vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku namietala právny názor, ktorý zo skutkových zistení vyvodil odvolací súd o nesplnení ponukovej povinnosti, a nesúhlasila aj s právnym názorom, pokiaľ odvolací súd vyhodnotil svedecké výpovede. Vadu konania videla v tom, že súdy v doterajšom konaní neskúmali existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení neplatnosti výpovede.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu poukázala na to, že nie je prípustné, a preto ani dôvodné. Poukázala na to, že pokiaľ ide o žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru ustálená súdna judikatúra jednoznačne uvádza, že neprichádza do úvahy skúmanie naliehavého právneho záujmu. Navrhla preto dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.; poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu (výroku rozhodnutia), ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Vychádzal pritom z týchto zásad a ustanovení právnych predpisov:

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie v občianskom súdnom konaní je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek väd prvostupňovej alebo druhostupňovej fázy základného konania, ale len väd, ktorých závažnosť zákonodarca povýšil nad právnu istotu účastníkov konania (I. ÚS 35/2013).

Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (viď § 237 O.s.p.).

Dovoláním je v danom prípade napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V preskúmvanej veci nie je dovoláním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu (výroku) rozsudku

odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to, že dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, a preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), treba uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalovanej z § 238 O.s.p. nevyplýva. Jej dovolanie by vzhľadom na to bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p.

O procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vadu takejto procesnej povahy dovolací súd nezistil a dovolateľka ju ani nenamietala

Tzv. iná vada konania je dôsledkom a vonkajším prejavom procesného nedostatku, ktorý je významný, pokiaľ mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Tzv. iná procesná vada (v § 237 O.s.p. neuvedená) je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada (i keby k nej prípadne došlo) nezakladá prípustnosť dovolania (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

Dovolateľka odôvodňovala svoj mimoriadny opravný prostriedok aj tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/

O.s.p.), namietajúc právny záver o splnení ponukovej povinnosti zo strany zamestnávateľa k zamestnancovi pri daní výpovede z pracovného pomeru.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže žalovaná uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd preto odmietol jej dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 19. septembra 2014 vo výške 77,95 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2016

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová